

Flúor á Reyðarfirði Búfé

Eyrún Arnardóttir

9.9.2014

Íbúafundur Reyðarfirði

Aðkoma Mast

- Matvælastofnun kemur fyrst að málum 2012 í tengslum við háar flúormælingar í gróðri þá um sumarið.
- Hefur leiðbeinandi hlutverk nema ef talið verður að matvælaöryggi eða dýraheilbrigði sé ógnað

Mikilvægar tölur

- Notuð eru viðmiðunargildi EFSA varðandi matvælaöryggi en gildi um hámarks innihald flúors í fóðri varðandi dýraheilbrigði
- EFSA – þolanleg efri mörk flúorneyslu eru sett við 0,10 mg/kg lþ fyrir börn og 0,12 mg/kg líkamsþyngdar fyrir fullorðna
- EB - 30 mg/kg þurrfóðurs fyrir mjólkandi jórturdýr annars 50 mg/kg, hærra fyrir hross samkvæmt reglugerð
  - Reglur um hámark óæskilegra efna eins og flúors er að finna í tilskipun ESB nr. 2002/32 um óæskileg efni í fóðri. Síðasta breyting á þeirri reglugerð sem varðar flúor er reglugerð ESB nr. 574/2011 sem innleidd var með reglugerð nr. 662/2010. Þar kemur fram í viðauka breyting á I. og II. viðauka tilskipunar 2003/32/EB

Einkenni flúoreitrunar í búfénaði

- Einkenni flúoreitrunar eru fyrst og fremst skemmdir á glerungi
  - Sauðfé – glerungsmyndun getur tekið fram á 3.-4. ár
  - Hross – glerungsmyndun fram á 5. vetur
- Bráðaeitrun
  - Klums í hryssum, einkenni frá taugakerfi og meltingarfærum
- Einkenni sem koma fram við uppsöfnun flúors í beinum
  - Kalkútfellingar á beinum við liði
  - Flúor safnast upp í beinum með aldri dýranna
  - Hættumörk talin vera 4000-6000 $\mu\text{gF/g}$

Mælingar

- **Mælingar í gróðri 2014**
  - Hæst gildi í byrjun sumars sem að hafa farið lækkandi eftir því sem að líður á sumarið, gildin hærri norðan megin í firðinum
  - Á beitarsvæði hafa mælst gildi frá 6 og upp 75 $\mu\text{g/g}$
- **Mælingar í beinum 2013**
  - Fullorðið frá 1647 – 3910 $\mu\text{g/g}$
  - Lömb 645 – 1925 $\mu\text{g/g}$

Næstu skref

- Bætt hefur verið bæjum inn í vöktunaráætlun Alcoa
- Gert er ráð fyrir sýnum úr 5 fullorðnum og 5 lömbum
  - Slétta
  - Þernunes
  - Hallbjarnarstaðir
  - Arnhólsstaðir
  - Lundur
  - Víkingsstaðir

Næstu skref

- Haft verður samband við Hesteigendur á Reyðarfirði
  - Beðnir um að halda til haga upplýsingum um hross sem að hafa verið á beit í firðinum
  - Mikilvægt að halda til haga upplýsingum um aldur og á hvaða tíma hrossin voru á beit

Takk fyrir!

---

www.mast.is

